

LAND LAW AND SURVEY REGULATION (SBEU 4313)

WEEK 12 - RESERVATION OF LAND

Sr DR. TAN LIAT CHOON

07-5543157

016-4975551

OUTLINE

- Reservation of Land for Public Purpose (S62)
- Leasing of Reserved Land (S63)
- Revocation of Reservation of Land Reserved for Public Purpose (S64)
- Malay Reserve Land
- Reserved under Sarawak & Sabah

RESERVATION OF LAND FOR PUBLIC PURPOSE

Meaning Of Reserved Land

In National Land Code (Act 828), State land reserved for a public purpose is called reserved land. S5 National Land Code (Act 828) defines reserved land as land for the time being reserved for a public purpose in accordance with the provisions of section 62 or of any previous land law. Reserved lands are normally maintained by the officers of the State or Federal departments.

Power Of Reservation Of State Land

(1) The State Authority may by notification in the Gazette reserve any State land for any public purpose.

(2) Any notification gazetted shall:

(a) describe the reserved land;

(b) describe the purpose for which the land is reserved;

(c) designate the public officer for the time being having the control of the reserved land; [Am. Act A1333]

(d) be conclusive evidence that the land so described is reserved for a public purpose.

Difference Between Reserved Land And Other Reserves

A reserved land (or land reserved for a public purpose) is gazetted under S62 of National Land Code (Act 828) or the corresponding provision in the previous State land laws. A Malay reservation is gazetted under the various Malays Reservation Enactments, a reserved forest under the National Forestry Act 1984 (as adopted by the State), an aboriginal reserve or aboriginal area under the Aboriginal Peoples Act 1954 and a wild life reserve or sanctuary under the Protection of Wild Life Act 1972. There may already be an existing reserved land within a Malay reservation an aboriginal reserve or an aboriginal area.

Difference Between Reserved Land And Other Reserves

- ❑ Road reserves are actually State land set aside for road or access. They are not gazetted as reserved land.
- ❑ River reserves too are actually State land and they are not gazetted as reserved land.

Railway Reserves

❑ The Railway Act 1991 (Act 463) defines railway reserves as follows:

(a) all lands duly reserved, whether before or after the commencement of this Act, for the purposes of the Federated Malay States Railways or the Johore State Railway or Keretapi Tanah Melayu under the provisions of S62 NLC or under the corresponding provisions of any previous land laws as defined in National Land Code (Act 828); and

(b) all lands deemed to be railway reserves under the provisions of S16 or S17 of the repealed Ordinance;

❑ The date of commencement of the Railways Act 1991 is 1st August 1992 while the repealed Ordinance refers to the Railway Ordinance 1948.

Land Under Clauses (3) And (4) [Repealed] Of Article 166 Of NLC

❑ A reserved land as defined in National Land Code (Act 828) does not include land under Clauses (3) and (4) [repealed] of Article 166 of Federal Constitution. Land under Clause (3) of that Article is to be used for a certain federal purpose only and it is not to be used for other federal purposes without the consent of the State Government and it is also not to be used for purposes other than the federal purpose without the consent of the Federal Government.

❑ On the other hand, land under Clause (4) [repealed] of the same Article is to be used for federal purpose only. Under Article 160 of the Federal Constitution, the expression 'Federal purposes' includes all purposes in connection with matters with respect to which Parliament has power to make laws otherwise than by virtue of Article 76.

Land Under Clauses (3) And (4) [Repealed] Of Article 166 Of NLC

□ Article 166(3) Any land vested in the State of Malacca or the State of Penang which immediately before Merdeka Day was occupied or used by the Federation Government or Her Majesty's Government or by any public authority for purposes which in accordance with the provisions of this Constitution become federal purposes shall on and after that day be occupied, used, controlled and managed by the Federal Government or, as the case may be, the said public authority, so long as it is required for federal purposes, and:

(a) shall not be disposed of or used for any purposes other than federal purposes without the consent of the Federal Government; and
(b) shall not be used for federal purposes different from the purposes for which it was used immediately before Merdeka Day without the consent of the Government of the State.

Land Under Clauses (3) And (4) [Repealed] Of Article 166 Of NLC

❑ (repealed) Article 166(4) Any State land which, immediately before Merdeka Day, was occupied or used, without being reserved, by the Federal Government for purposes which become federal purposes on that day, shall on that day be reserved for those federal purposes.

❑ It will be seen that Clause (4) of Article 166 has been repealed by the Constitution (Amendment) Act 1963. Although it has been repealed, the status of the land under this Clause does not change by virtue of S77(b) of the Interpretation Acts 1948 and 1967, the repeal does not effect the past operation. Since the operation of Clause (4) took place on 31st August 1957, it does not matter if it was subsequently repealed.

Reserved Land For Orang Asli Created Under Land Laws

❑ Before the Aboriginal Peoples Act 1954 was enacted (and in Perak, before the Perak Aboriginal Tribes Enactment 1939), reserved land for Orang Asli was created under the provision relating to the reservation of land for a public purpose under the various land laws. Such land now falls within the meaning of reserved land under the National Land Code (Act 828). The reserved land thus created is subject to Article 85 of Federal Constitution if it is situated outside the Federal Territory.

❑ An aboriginal reserve or an aboriginal area created under the Aboriginal Peoples Act 1954 or under the Perak Aboriginal Tribes Enactment 1939 is not reserved land as defined in the National Land Code (Act 828).

Reserved Of Certain Communities Created Under Land Laws

- ❑ There were also cases of land reserved for a certain community under the various land laws before NLC using the provision in those laws relating to the reservation of land for public purposes. Example of this type of reserved land are the Malay Agricultural Settlement Kuala Lumpur, Kampung Baru (Selangor G.N No. 20/1900) and the Chinese Agricultural Settlement, Ulu Langat (FMS G.N No. 2197/1916) (FMS- Federated Malay States).
- ❑ Like other reserved land for public purposes, this type of reserved land cannot be alienated until its reservation is revoked under S64 National Land Code (Act 828).

Subsidiary Legislation On Reserved Land

For a reserved land, there may be subsidiary legislation (regulations, rules etc.) made under the provisions relating to it. In the National Land Code (Act 828), the provision is S14(1)(c). In the case of Land Code (FMS Cap. 138), the provision under which the subsidiary legislation was made is S246(iv). Subsidiary legislation made under any land law before the NLC is still valid if it has the feature as stated in S441 National Land Code (Act 828) (Transitional provision with respect to rules, orders, etc.).

**LEASING OF RESERVED LAND
UNDER S63 NATIONAL LAND
CODE (Act 828)**

Objective Of The Provision And Maximum Duration Of Lease

❑ Leasing is one of the provisions (the other is the issuing of a Temporary occupation licence-TOL) included in the National Land Code (Act 828) to enable a reserved land not used for the purpose of the reserve to be put to other uses. It is to be noted that only land reserved for a public purpose under S62 National Land Code (Act 828) or the corresponding provision under the previous land laws can be leased under S63 National Land Code (Act 828).

❑ But this does not include land reserved for railway and other federal purposes under the previous land laws outside the Federal Territory and such land is subject to Article 85(4) of Federal Constitution regard the duration. A reserved land can be lease for a period of up to 21 years.

Eligibility To Apply For Leasing

By virtue of S42(1)(b) and 43 National Land Code (Act 828), an application for the granting of a lease of reserved land can be made only by a person or body qualified under S43 and Part Thirty-Three (A) National Land Code (Act 828). A lease should only be issued to one person or body.

Form Of Lease

A lease of reserved land is granted in Form 4E National Land Code (Act 828).

Conditions Of Lease

The lease granted is normally subject to conditions specified in Form 4E National Land Code (Act 828) and other conditions as prescribed in the State Land Rules

Matters To Be Determined By The State Authority When It Approves The Granting Of Lease

- The amount of annual payment;
- The use of the land is to be put;
- The area (whether whole or part);
- The period of lease; and
- Other conditions which are to be included in the lease

Expiry Of Lease

❑ Every lease granted shall expire on the day as stated in Form 4E National Land Code (Act 828). The lease shall also expire upon the death of a person or dissolution of a body holding it.

❑ But in a situation under S416 National Land Code (Act 828) (substitution of transferee for transferor in documents of entitlement), a lease is not terminated upon the dissolution of a body holding it.

Effect Of Expiry Of Lease

Upon expiry of the period of lease as provided in S47(1) National Land Code (Act 828) (buildings to vest in State Authority on reservation), if there is no contrary provision in the lease, all buildings on that reserved land other than any of temporary construction and capable of removal shall vest in the State Authority.

REVOCACTION OF RESERVATION OF LAND RESERVED FOR PUBLIC PURPOSE

The Need To Revoke A Reservation

- ❑ Under S64 National Land Code (Act 828), a reservation of any land for a public purpose [whether it is made under S62 National Land Code (Act 828) (power of reservation of State land) or under the provisions of the previous land laws] may be revoked either wholly or partially at any time after the actions under S64(2) National Land Code (Act 828) have been taken.
- ❑ S64(2) requires the gazetting of the notice of proposal to revoke the reservation together with details of a time and place at which an enquiry will be held.

The Need To Revoke A Reservation

- ❑ Under S64(3) National Land Code (Act 828), copies of the notice gazetted under 64(2) are also required to be published in accordance with S433 National Land Code (Act 828) (publication of certain notices and notifications).
- ❑ S64(2) National Land Code (Act 828) also requires the State Authority to consider the report by Director of Lands and Mines setting out the nature of any objections to the proposal received by him at the enquiry and his observations on those objections and on the proposal generally.

The Need To Revoke A Reservation

□ Revocation of a reservation has to be made if the land reserved is to be alienated or to be reserved for other purposes. However in a situation under S416A National Land Code (Act 828) (recording of reservation of land in favour of transferee), the reservation need not have to be revoked for the reserved land to be used for the same purpose by another body.

Effect Of Revocation On Any Lease Of Reserved Land

As provided in S64(4) National Land Code (Act 828), any lease of a reserved land which exists at the time the reservation is revoked shall continue in force notwithstanding the revocation.

Revocation Of Reservation Of Land For Public Purpose Maintained By Federal Department And Gazetted Railway Reserves Outside Federal Territory

In the case of a reserved land outside the Federal Territory maintained by a Federal department such as a school reserve, a police station reserve or a hospital reserve and a gazetted railway reserve, before submitting the draft paper containing the proposal to revoke, the land must be released first in accordance with Article 85(3) of Federal Constitution or there must be a requirement for the land to be alienated to the Federal Government under Article 85(1) of Federal Constitution. The provisions of Article 85 are as follow:

Cont...

Grant to Federation of land reserved for federal purposes

85. (1) Where any land in a State is reserved for any federal purposes, the Federal Government may require the State Government, and it shall then be the duty of that Government, to cause to be made to the Federation a grant of the land in perpetuity without restrictions as to the use of the land, but subject to the payment of a premium to be determined in accordance with Clause (2) and to the payment annually of an appropriate quit rent.

Cont...

85. (2) The premium referred to in Clause (1) shall be equal to the market value of the land reduced by:

(a) the market value of any improvements made (otherwise than at the expense of the State) while the land was in use for federal purposes; and

(b) the amount, if any, paid by the Federation, or paid before Merdeka Day by the Government of the Federation of Malaya, in respect of the cost of acquisition of any interest in the land by the State Government.

Cont...

85. (3) Without prejudice to Clause (1), where any land in a State is reserved for any federal purposes, the Federal Government may offer to release the land to the State on condition that the State pays to the Federation the market value and the amount mentioned in paragraphs (a) and (b) of Clause (2); and if the State Government accepts the offer the reservation shall cease.

Cont...

85. (4) Except as provided by this Article, land in a State which is reserved for federal purposes shall not cease to be so reserved, and all land so reserved shall be controlled and managed by or on behalf of the Federal Government, and the Federal Government may grant any right of occupation, control or management, or a tenancy or lease, of the whole or any part of such land, to any person:

(a) for the use of the land by such person for any duration for the federal purpose for which it is reserved, or for any purpose ancillary or incidental thereto; or

(b) where the Federal Government is unable for any reason to use the land for the time being for the federal purpose for which it is reserved, for its use by such person for any purpose other than a federal purpose, for such duration and on such terms and conditions as the Federal Government may determine.

Cont...

85. (5) In this Article the reference to land in a State reserved for federal purposes includes:

(a) any land which was reserved before Merdeka Day in accordance with the provisions of any law then in force in the State for any purpose which has become a federal purpose after Merdeka Day;

(b) any land reserved for any federal purpose after Merdeka Day in accordance with the provisions of any law for the time being in force in a State;

(c) any State land referred to in the repealed Clause (4) of Article 166; and

(d) any land in a State reserved for federal purposes by virtue of Clause (7) of Article 83.

Termination Of The Status Of Land Under Clauses (3) And (4-repealed) Of Article 166 Of Federal Constitution Outside Federal Territory

- ❑ Land which has the status under Article 166(4) of Federal Constitution outside the Federal Territory and in the States other than Penang and Malacca cannot have the status changed by revocation under S64 National Land Code (Act 828).
- ❑ It will cease to have that status if it is released under Article 85(3) of Federal Constitution or if there is a requirement for it to be alienated to the Federal Department under Article 85(1) of the Federal Constitution. The same applies to a railway land of railway reserves.

Termination Of The Status Of Land Under Clauses (3) And (4-repealed) Of Article 166 Of Federal Constitution Outside Federal Territory

With respect to land in Penang and Malacca under 166(3), so long as it is required for federal purposes, it shall not be disposed of or used for any purposes other than federal purposes without the consent of the Federal Government and it shall not be used for federal purposes different from the purposes for which it was used immediately before Merdeka Day without the consent of the State Government concerned.

MALAY RESERVE LAND

Malay Reserve Land

Malay Reservation Land Law (before the commencement of Malay Reservation Enactment) was introduced on 1st January 1914 when the Malay Reservation Enactment 1913 comes into force in the Federated Malay States that includes Perak, Selangor, Negeri Sembilan and Pahang.

This Malay Reservation Enactment 1913 was repealed starting from 15th December 1933 and is replaced by the Malay Reservation Enactment 1933. In 1935, the Malay Reservation Enactment 1933 was reviewed and was republished as Malay Reservation Enactment (FMS Cap 142) and used until today. It is still in force today in the states of Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Selangor and Federal Territory of Kuala Lumpur.

Malay Reserve Land

The un-federated Malay States only implemented the law on Malay land reservation from 1930 onwards. There are separate enactments on Malay Reservations for other states (non FMS): Kelantan (No. 18 of 1930). Kedah (No. 63 of 1931). Perlis (No. 7 of 1353H/1935). Johor (No. 1 of 1936) and Terengganu (No. 17 of 1360H/1941). No similar enactments for Penang and Malacca.

Malay Reserve Land

□ It is later followed by other states, enacting their own Malay Reservation Enactment, that is:

- i. Malay Reservation Enactment Kelantan 1930
- ii. Malay Reservation Enactment Kedah 1931
- iii. Malay Reservation Enactment Perlis 1935
- iv. Malay Reservation Enactment Johor 1936
- v. Malay Reservation Enactment Terengganu 1941
- vi. British does not enact any Malay Reservation Enactment for Penang, Singapore and Malacca.

Malay Reserve Land

Malay Reservation Objective

- ❑ There are two main objectives:
 - i. Prevent State Land in Malay Reservation Area from being disposed by any means to the non-Malay.
 - ii. Prevent any private dealings between Malay and non-Malay in term of Malay Holding or Malay Reservation Land.

- ❑ With the two objectives, it is hope that land hold by the Malays will be controlled by the Malays in the future.

Malay Reserve Land

Power of Declaration

In the state of Perak, Selangor, Negeri Sembilan and Pahang, where the Malay Reservation Enactment (FMS Cap 142) are used, the power of declaration falls under the Chief Minister of the State with the approval from the Ruler of the State in Council. In the State of Johor, the State Director of Land and Mine with the approval from the Ruler of the State in Council, while in other States, it is the Ruler of the State in Council.

Malay Reserve Land

□ Purpose of Declaration

- i. To declare any area of land within the State to be a Malay Reservation Area;
- ii. To revoke any Malay Reservation Area; and
- iii. To alter the limit or boundaries of any Malay Reservation.

The purpose of having an area of land declared as a Malay reservation is to ensure that certain land in the State is alienated only to Malays and the land thus alienated or any interest in it will continue to remain as the hands of the Malays.

Definition Of Malay

- ❑ Section 2 of the Malay Reservation Enactment Federated Malay States (FMS) Chapter 142 defines '**Malay**' as a person belonging to any **Malayan race** who habitually speaks the Malay language or any Malayan language and professes the Muslim religion.
- ❑ Section 20 of the Enactment provides that if there is any doubt as to whether a person is a **Malay** or not, the matter should be **referred to the State Authority** whose decision will be final.
- ❑ As for **company**, it is deemed to be a Malay if and so long as **every member** thereof is a Malay and transfer of shares therein is restricted by the Articles of Association thereof to Malays.

State Authority May Declare A Land As Malay Reserve

- ❑ State Authority has the power to declare a land to be a Malay reserve in the following cases:
 - i) Land acquired by the State Government by agreement for the purpose of declaring it as a Malay reservation;
 - ii) Application by the proprietor and with the agreement by all the interest parties; and
 - iii) To replace Malay reserve that has been revoked.

Malay Reserve Land

- ❑ Land that can be declared as Malay Reservation
 - i. State Land;
 - ii. Reserved Forest Land;
 - iii. Land Reserved for a public purpose; and
 - iv. Alienated Land

Procedures Of Gazetting Malay Reservation

❑ Under the Malay Reservation Enactment FMS Cap 142 (Article 89), the procedures of gazetting Malay Reservation are as follows:

- i) Land Administrator prepares paper recommending declaration of land by Chief Minister (with agreement by the State Assembly members) as Malay Reservation;
- ii) State Authority approves the declaration;
- iii) Land Administrator takes appropriate actions upon the publication in the Gazette of the declaration as Malay reservation;
- iv) Land Administrator is to present a requisition in Form A of the First Schedule of the Enactment containing all lands affected by the declaration; and
- v) Registrar shall make a memorial of the inclusion in the Malay reservation in the register and issue documents of title.

The Process Of Degazetting Malay Reservation

□ Section 4(i)(b) of the Enactment empowers the Chief Minister with the approval of the State Authority to revoke any declaration. The process of degazetting Malay Reservation are as follows:

- i) Land Administrator prepares paper recommending revocation of declaration of land as Malay Reservation for consideration of the State Authority;
- ii) State Authority approves revocation;
- iii) Land Administrator takes appropriate actions upon publication in the gazette of the declaration or revocation; and
- iv) Land Administrator is to present requisition in Form C of the First Schedule of the Enactment containing all alienated lands affected by the revocation.

Malay Reserve Land

- ❑ Only **land that has not been developed or cultivated** may be declared as Malay Reservation [Federal Constitution, Article 89 (2)].
- ❑ If 100 hectare land is declared as Malay Reservation, an **equal area** of land of 100 hectare which has not been developed or cultivated shall be made available for general alienation to the general public including the Malays. [Federal Constitution, Article 89 (2)].

Malay Reserve Land

□ If any part of the land ceases to be a Malay Reservation either **wholly or only part** of it, any other land in that State with a similar character and of area not exceeding the area of that land **must be immediately declare as a replacement**. Without replacement, the revocation is not valid [Refer to Article 89 (3), Federal Constitution].

Malay Reserve Land

❑ Any land which is owned or occupied by a **non-Malay** or which such a person has then any right or interest **cannot be declare as Malay Reservation**. [Refer to Article 89 (4) Federal Constitution].

❑ For the purpose of the Malay Reservation Enactment of Kedah, town area or land in 'Sanitary Board' area cannot be declared as a Malay Reservation. [Section 3(1) of the Malay Reservation Enactment Kedah].

Malay Reserve Land

❑ Under the Malay Reservation Enactment of Terengganu, only town or village land can be declared as a Malay Reservation.

Malay Reservation Remain as a Malay Reservation

❑ Any land that were declared to be a Malay Reservation must **remain** as Malay Reservation **until** it is otherwise declared and gazetted as being **revoked** by the parties.

Restrictions And Limitation On Malay Reserve Land

□ Any alienated land coming under 'Malay holding' in the Enactment is governed by certain restrictions. The purpose of such restrictions is mainly to ensure the land or any interest in it will continue to be in the hands of the Malays.

- i) Section 8 **prohibits transfer** of any Malay holding to a non-Malay. However, cross-transfers of lands upon subdivision held by a non-Malay and Malay are allowed;
- ii) Section 8 also **prohibits charging** of any Malay holding to a non-Malay;
- iii) Section 8 also **prohibits leasing** of Malay holding to a non-Malay;

Restrictions And Limitation On Malay Reserve Land

- iv) Section 9 **prohibits the execution of any instrument of dealing** in respect of Malay holding by any person acting under a power of attorney if that person is not a Malay;
- v) Section 10 **prohibits the creation of lien** over a Malay holding even in favour of a Malay;
- vi) Section 11 states that **no private caveat, trust caveat can be registered** in respect of a Malay holding if the caveator is not a Malay;
- vii) Section 12 **prohibits the vesting of a Malay holding in the Official Assignee on the bankruptcy** of the proprietor;
- viii) Section 13 states that no Malay holding shall be attached in the execution of a decree or order of any Court;
- ix) Section 14 provides that any trust in respect of a Malay holding made in favour of a non-Malay is void.

Restrictions And Limitation On Malay Reserve Land

- v) Section 15 **prohibits** the vesting of any Malay holding in any **executor** or administrator who is not a Malay under a grant of probate or of letters of administrator;
- vi) Section 16 provides procedure on how if the land may be sold at the instance of the encumbrancer;
- vii) Section 18 **allows transfer** of any land included in a Malay reservation or of any undivided share therein to the **Public Trustee** as trustee for the Malay; and
- viii) Section 18 also allows the transmission of any Malay holding to the Public trustee or to the Official Administrator as representative of a Malay.

TANAH REZAB MELAYU

Tanah Rezab Melayu

❑ Tanah Rezab Melayu (TRM) juga dikenali sebagai Tanah Simpanan Melayu (TSM).

Semenanjung:

❑ Kawasan tanah yang diwartakan untuk diberimilik kepada orang-orang Melayu sahaja dan orang-orang bukan Melayu tidak boleh memegang apa-apa hak terhadap tanah.

Sarawak:

❑ Tanah Simpanan Melayu adalah tanah kaum bumiputera.

Sabah:

❑ Tiada rezab khas untuk sesuatu kaum tetapi boleh meminta direzabkan.

Tanah Rezab Melayu

❑ Tanah Simpanan Melayu diwujudkan di bawah Akta Enakmen Rezab Melayu Tahun 1913 di Negeri-Negeri Melayu Bersekutu oleh pihak Inggeris (Malay Reservation Enactment [Chapter 142), enacted originally in 1913 and amended in 1933].

❑ Mana-mana pengistiharan bagi satu Rizab Melayu yang dibuat di bawah Enakmen Rizab Melayu 1913 akan terus berkuatkuasa dan tidak perlu dibatalkan atau diisytiharkan semula bila Enakmen Rizab Melayu 1933 mula berkuatkuasa.

Tanah Rezab Melayu

Memandangkan tarikh berkuatkuasa Enakmen ini tidak dinyatakan maka tarikh pengwartaannya iaitu 15hb. Disember 1933, hendaklah disifatkan sebagai tarikh mula berkuatkuasanya Enakmen ini kecuali Wilayah Persekutuan di mana tarikh kuatkuasanya ialah pada 1hb. Februari 1974 mengikut P.U.(A) 60 (Rujuk Warta Kerajaan Negeri-Negeri Melayu Bersekutu Bil.26 Jilid XXV, Pemberitahu No:8790)

Tanah Rizab Melayu Sebelum Wujudnya Perlembagaan Persekutuan

❑ Sebelum Perlembagaan Persekutuan dikuatkuasakan, tidak ada syarat yang mewajibkan tanah lain dicari sebagai ganti kepada mana-mana tanah Rizab Melayu yang telah dibatalkan, atau dicari satu kawasan lain yang sama luas untuk diberi pada umum jika Menteri Besar mengisytiharkan satu kawasan tanah sebagai Rizab Melayu.

❑ Dalam ertikata lain, tatacara pengisytiharan atau pemilihan mana-mana tanah adalah terlalu longgar malah untuk tujuan pengisytiharan tanah-tanah itu tidak perlu disukat ataupun diukur. Tetapi kebiasaannya tanah-tanah ini diukur terlebih dahulu.

Tanah Rezab Melayu

- ❑ Perkara 89(1) Perlembagaan Persekutuan memberi kuasa kepada Parlimen bagi menghad kuasa undang-undang oleh Dewan Undangan Negeri.

- ❑ Undang-undang meluas, mengubah atau meminda Enakmen Rezab Melayu mestilah:
 - a) Mendapat majoriti jumlah bilangan ahli Dewan Undangan dan dengan undi tidak kurang daripada dua pertiga daripada ahli-ahli yang hadir dan mengundi; dan
 - b) Yang dipersetujui melalui ketetapan setiap Majlis Parlimen yang diluluskan oleh majoriti jumlah bilangan ahli Majlis Parlimen itu dan dengan undi tidak kurang daripada dua pertiga daripada ahli-ahli yang mengundi.

Tanah Rezab Melayu

❑ Perkara 89(2) Perlembagaan Persekutuan menguatkan Enakmen Rezab Melayu di mana kerajaan Negeri boleh dengan undang-undang yang sedia ada mewartakan mana-mana tanah kerajaan yang belum dimaju dan diusahakan dengan 2 syarat untuk menjadi Tanah Simpanan Melayu:

- i. Mengadakan satu kawasan yang mana mempunyai keluasan yang sama dengan keluasan yang diisytiharkan untuk diberimilik kepada umum.
- ii. Jumlah Tanah Rezab Melayu dalam sesebuah Negeri itu janganlah lebih dari jumlah kawasan tanah yang ada untuk diberimilik kepada umum.

❑ Dengan undang-undang yang ada, Melaka dan Pulau Pinang tidak ada Enakmen Rezab Melayu, maka tidak boleh isytihar Tanah Rezab Melayu.

Tanah Rezab Melayu

❑ Perkara 89(3) Perlembagaan Persekutuan memberi kuasa kepada Kerajaan mana-mana Negeri boleh, mengikut undang-undang yang sedia ada, mengisytiharkan sebagai tanah simpanan Melayu:

- i. Mana-mana tanah yang diambil oleh Kerajaan itu melalui perjanjian bagi maksud itu;
- ii. Mana-mana tanah lain, apabila permohonan dibuat oleh tuan punya tanah itu, dan dengan persetujuan tiap-tiap orang yang mempunyai hak atau kepentingan mengenainya.

❑ Hendaklah, mengikut undang-undang yang sedia ada, dengan serta-merta mengisytiharkan sebagai tanah simpanan Melayu, dalam hal jika mana-mana tanah terhenti menjadi tanah simpanan Melayu, mana-mana tanah lain yang sama jenisnya dengan tanah itu dan yang luasnya tidak melebihi keluasan tanah itu.

Tanah Rezab Melayu

❑ Perkara 89(4) dan (5) Perlembagaan Persekutuan memberi kuasa kepada Kerajaan mana-mana Negeri:

4. Tiada boleh membenarkan diisytiharkan sebagai tanah simpanan Melayu mana-mana tanah yang pada masa perisytiharan itu dipunyai atau diduduki oleh seseorang yang bukan seorang Melayu atau yang mengenainya atau ke atasnya orang itu ketika itu mempunyai apa-apa hak atau kepentingan.
5. Membeli tanah bukan Melayu untuk dijadikan Tanah Rezab Melayu.

Tanah Rezab Melayu

Perkara 89(6) Perlembagaan Persekutuan mentakrifkan “tanah simpanan Melayu” ertinya tanah yang disimpan untuk diberi hakmilik kepada orang Melayu atau kepada anak negeri bagi Negeri tempat terletakanya tanah itu; dan “orang Melayu” termasuklah mana-mana orang yang, di bawah undang-undang Negeri tempat dia bermastautin, dikira sebagai orang Melayu bagi maksud perizaban tanah.

Tanah Rezab Melayu

Perkara 90 Fasal 1 Perlembagaan Persekutuan memperuntukan bahawa tiada apa pun dalam Perlembagaan Persekutuan boleh menyentuh sahnyanya apa-apa sekatan yang dikenakan oleh mana-mana undang-undang mengenai pindahmilik atau pajakan Tanah Adat di Negeri Sembilan dan Melaka, atau mengenai apa-apa kepentingan di atas tanah itu. Oleh itu seksyen 1(iii) ini menegaskan bahawa peruntukan-peruntukan Enakmen Rizab Melayu 1933 ini tidak sedikit jua pun boleh menyentuh peruntukan-peruntukan Enakmen Tanah Adat Negeri Sembilan, 1926.

Tanah Rezab Melayu

Di bawah Enakmen Tanah Adat Negeri Sembilan, 1926 urusan berkenaan dengan Tanah Adat hanya boleh dikuatkuasakan untuk faedah ahli-ahli perempuan dari Suku yang sama sahaja. Oleh itu bila berlaku kematian, tanah itu hendaklah diturunmilikkan kepada waris-waris perempuan. Tanah Adat bagi Negeri Sembilan hanya terdapat di Daerah Jelebu, Kuala Pilah, Rembau dan Tampin sahaja dan tidak semua tanah milik yang terdapat di daerah-daerah berkenaan merupakan Tanah Adat.

Tanah Rezab Melayu

□ Perkara 160(2) Perlembagaan Persekutuan mentakrifkan “Orang Melayu” ertinya seseorang yang menganuti agama Islam, lazim bercakap bahasa Melayu, menurut adat Melayu dan:

- (a) yang lahir sebelum Hari Merdeka di Persekutuan atau Singapura atau yang lahir sebelum Hari Merdeka dan ibu atau bapanya telah lahir di Persekutuan atau di Singapura, atau yang pada Hari Merdeka berdomisil di Persekutuan atau di Singapura; atau
- (b) ialah zuriat seseorang yang sedemikian.

Tanah Rezab Melayu

Selepas merdeka di Perlembagaan Persekutuan Perkara 160(2) telah mengatakan mana-mana tanah dalam sesebuah Negeri yang sudah menjadi Tanah Simpanan Melayu sebelum hari Merdeka, maka tanah tersebut bolehlah terus menjadi Tanah Simpanan Melayu melainkan tanah tersebut diubah oleh Enakmen Badan Perundangan Negeri.

Pengisytiharan Tanah Rezab Melayu

(i) Menteri Besar dengan kelulusan Raja Negeri dalam Mesyuarat boleh dengan pemberitahuan di dalam Warta mengisytiharkan mana-mana kawasan tanah di dalam Negeri sebagai satu Rizab Melayu.

(ii) Pengisytiharan itu hendaklah menghuraikan seberapa tepat yang munasabah akan had-had dan sempadan-sempadan sesuatu kawasan tanah, samada dengan cara merujuk kepada bentuk-bentuk semulajadi atau sebaliknya, sebagaimana yang difikirkan sesuai-manfaat (*expedient*) oleh Menteri Besar, tetapi bagi tujuan pengisytiharan itu kawasan yang di maksudkan itu tidak perlu disukat atau diukur.

Pengisytiharan Tanah Rezab Melayu

(iii) Tertakluk kepada peruntukan-peruntukan Enakmen ini pengisytiharan itu hendaklah berkuatkuasa dari masa penerbitan Warta itu, kecuali dinyatakan yang ianya akan berkuatkuasa pada tarikh yang kemudian maka ianya hendaklah berkuatkuasa pada tarikh kemudian yang disebutkan itu.

Pembatalan Pengisytiharan Tanah Rezab Melayu

Jika berlaku pembatalan pengisytiharan ke atas mana-mana tanah yang telah diistiharkan sebagai Rizab Melayu maka satu peringatan mengenainya hendaklah dibuat ke atas kedua-dua dokumen hakmilik daftar dan keluaran bagi tanah itu serta membatalkan peringatan yang dibuat di bawah seksyen 6 Enakmen ini atau memotong perkataan 'Rizab Melayu' yang ditulis di bawah seksyen 12 Enakmen Rizab Melayu 1913. Dengan ini tanah-tanah berkenaan tidak lagi menjadi tanah pegangan Melayu.

Pembatalan Pengisytiharan Tanah Rezab Melayu

Pada seksyen 6 (ix) dan seksyen 6A cerai (v) ada dinyatakan mengenai notis iaitu mana-mana orang yang dengan sengaja tidak mematuhi kehendak sesuatu notis itu iaitu menyerahkan geran tanah atau dokumen hakmilik keluaran (yang sepatutnya berada di dalam simpanan mereka selaku tuanpunya tanah) kepada Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanah yang sepatutnya, hendaklah diambil tindakan bagi di bawa ke Mahkamah, dan setelah disabitkan kesalahannya, dikenakan denda tidak lebih daripada RM100.00.

Pembatalan Pengisytiharan Tanah Rezab Melayu

- ❑ Kedudukan Rizab Melayu yang pengisytiharannya dibatalkan ini juga perlu ditanda di atas syit litho Pejabat Tanah/Ukur. Oleh itu kawasan yang terlibat juga perlu diukur.
- ❑ Notis-notis ini hendaklah disampaikan mengikut tatacara yang dinyatakan pada seksyen 431 dan 432 Kanun Tanah Negara (Akta 828).

Kuasa Menteri Besar

□ Apabila diluluskan oleh Raja Negeri dalam Mesyuarat, Menteri Besar boleh mengistiharkan mana-mana kawasan tanah di dalam Negeri sebagai satu Rizab Melayu. Sepintas lalu kuasa ini adalah amat luas dan tiada batasannya terutama sebelum diwujudkan Perlembagaan Persekutuan yang terpakai kini.

□ Ketika itu tanah-tanah kepunyaan orang bukan Melayu atau orang-orang bukan Melayu mempunyai kepentingan boleh diisytiharkan sebagai satu Rizab Melayu tetapi urusan-urusan (dealings) seperti pindahmilik, gadaian dan sebagainya masih boleh dibuat dengan bukan Melayu.

Kuasa Menteri Besar

□ Dengan lain-lain perkataan walaupun tanah mereka diisytiharkan sebagai Rizab Melayu di bawah Enakmen Rizab Melayu 1913, namun jual beli, gadaian dan sebagainya boleh dibuat kepada sesiapa sahaja, Melayu atau bukan Melayu.

□ Walau bagaimanapun apabila tanah itu dipindah milikkan kepada orang Melayu atau orang Melayu mempunyai kepentingan berdaftar di atas tanah itu, maka urusan-urusan dengan bukan Melayu sudah tidak boleh dibuat lagi kerana ianya sudah menjadi tanah pegangan Melayu.

Enakmen Rezab Melayu Kedah 1394H

Melayu

- Menganut agama Islam, lazimnya bercakap Bahasa Melayu, sekurang-kurangnya salah seorang ibu atau bapanya Melayu atau berketurunan Arab.
- Raja boleh isytiharkan mana-mana bangsa; kewarganegara sebagai Melayu bagi maksud enakmen ini.

Enakmen Rezab Melayu Negeri- Negeri Melayu Bersekutu 1933

Melayu

- ❑ Mana-mana bangsa Malayan bercakap Bahasa Melayu atau mana-mana Bahasa Malayan dan menganut agama Islam.
- ❑ Ia termasuk juga badan seperti Majlis Agama Islam dan pegawai pentadbir tanah pusaka si mati orang Melayu.

Enakmen Rezab Melayu Johor 1936

Melayu

- ❑ Seorang daripada bangsa Melayu atau mana-mana bangsa Malayan dan menganut agama Islam.
- ❑ Ini termasuk juga badan seperti Pihak Berkuasa Lembaga, pertubuhan, persatuan dan syarikat yang dinyatakan dalam Jadual II Enakmen itu.

Enakmen Rezab Melayu Perlis 1353H

Melayu

Seorang daripada bangsa Malayan atau keturunan Arab yang lazim bercakap bahasa Melayu dan beragama Islam.

Enakmen Rezab Melayu Terengganu 1360H

Melayu

Mana-mana bangsa Malayan lazimnya bercakap bahasa Melayu dan beragama Islam.

Enakmen Rezab Melayu Kelantan 1930

Melayu

- ❑ Mana-mana bangsa Malayan yang lazimnya bercakap bahasa Melayu dan beragama Islam.
- ❑ Termasuk badan seperti Majlis Agama Islam, pentadbir Rasmi apabila bertindak sebagai pentadbir atau pemegang amanah bagi harta pusaka si mati orang Melayu.

Enakmen Tanah Kelantan 1938

- ❑ Istilah 'anak jati Kelantan, natives of Kelantan' lebih kuat berbanding 'Melayu'.
- ❑ Anak jati Kelantan ditakrifkan sebagai mana-mana orang (daripada apa bangsa) yang telah dilahirkan di Kelantan dan bapanya (daripada apa bangsa) yang juga dilahirkan di Kelantan.
- ❑ Peruntukan nampak ketat tetapi sebenarnya longgar kerana seorang berbangsa selain daripada Melayu akan menjadi anak jati Kelantan jika ia dan bapanya dilahirkan di Kelantan.

Enakmen Tanah Kelantan 1938

- ❑ Anak jati Kelantan bukan Melayu diberi layanan seperti seorang Melayu mengikut S2(e) Enakmen Tanah Kelantan 1938 ini. Ia bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan Perkara 160(2).
- ❑ Melayu tetapi tidak Anak jati Kelantan tidak boleh urusniaga Tanah Simpanan Melayu dengan anak jati Kelantan.
- ❑ Sebarang urusniaga di antara seorang anak jati Kelantan dan seorang bukan anak jati Kelantan tanpa keizinan Raja dalam mesyuarat Pihak Berkuasa Negeri adalah tidak sah.

Contoh Kes

Kedah dan Perlis

- ❑ Melayu merangkumi keturunan Arab.
- ❑ Orang Siam Kedah dan Perlis boleh membeli Tanah Rezab Melayu.

Johor

- ❑ Bapa keturunan Arab dan emak keturunan Melayu, anak bukan Melayu mengikut Enakmen Rezab Melayu Johor.
- ❑ Mengikut Perlembagaan Persekutuan, dia adalah Melayu.
- ❑ Pada tahun 1989, Enakmen Rezab Melayu Johor mensyaratkan Melayu sebagai Melayu yang mempunyai kerakyatan Malaysia.

Contoh Kes

‘Tanah yang serupa keadaannya’

❑ Apakah ianya perlu sama dalam serba serbi? Atau hampir sama atau seakan-akan sama? Mungkin agak sukar untuk mendapatkan dua keping tanah yang benar-benar sama dalam serbaserbi. Oleh itu dua tanah yang hampir sama atau seakan-akan sama bolehlah dipertimbangkan.

ENGISYTIHARAN REZAB MELAYU

Pertanian

- i) Tanah ini hendaklah ditanam dengan tanaman KELAPA SAWIT**
- ii) Pemilik tanah ini hendaklah sepanjang masa mengambil langkah - langkah menurut perintah yang dikehendaki oleh Pentadbir Tanah menjaga tanah ini daripada hakisan.**

Contoh Kes

Panduan di bawah bolehlah digunakan sebagai asas:

- (a) tanaman di atasnya hendaklah memberi nilai ekonomi yang sama atau hampir sama. Kalau satu ditanam dengan kelapa dan koko manakala satu lagi dengan padi sudah pasti tidak mempunyai nilai ekonomi yang sama.
- (b) Kedudukan tanah juga perlu sama atau hampir sama. Jangan satu berdekatan dengan jalan dan yang satu jauh ke dalam.
- (c) Potensi untuk dimajukan, sama.
- (d) Keadaan mukabuminya perlu sama atau hampir sama. Jangan satu pamah dan kering manakala satu lagi berpaya dan mudah ditenggelami air.
- (e) Dan lain-lain yang difikirkan sesuai.

Contoh Kes

- ❑ Walau bagaimana pun dari segi keluasan ianya tidak menimbulkan banyak persoalan kerana dinyatakan dengan jelas bahawa luas tanah ganti itu hendaklah tidak lebih daripada luas tanah yang dibatalkan itu.
- ❑ Satu persoalan mungkin timbul, kalau sekeping tanah Rizab Melayu seluas 8 hektar terhenti menjadi Rizab Melayu, boleh atau tidak dua keping tanah lain masing-masing seluas 5 dan 3 hektar dicari diistiharkan sebagai ganti?
- ❑ Apakah ianya tidak selaras dengan maksud tanah yang serupa keadaan yang diterangkan di atas tadi? Sebenarnya perkara ini tidak timbul asalkan keluasannya tidak lebih daripada 8 hektar.

Enakmen Tanah Rezab Melayu

□ Enakmen Tanah Rezab Melayu memberi kuasa kepada Raja dalam mesyuarat (Ruler in Council), ia boleh diturunkan kepada Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) untuk memindah sempadan, membatalkan keseluruhan atau sebahagian Tanah Rezab Melayu.

□ Undang-undang Tanah Rezab Melayu mencerminkan (i) sifat individu pihak-pihak berkuasa negeri, (ii) kekurangan saling saham antara pihak yang membuat undang-undang, dan (iii) kekurangan keseragaman di kalangan undang-undang antara negeri-negeri.

Enakmen Tanah Rezab Melayu

Dua objektif Enakmen Rezab Melayu 1913 dipinda pada tahun 1933 untuk:

- Menyekat sebarang perundangan terhadap Tanah Rezab Melayu sebagai barang perniagaan.
- Menyelamat orang Melayu daripada beban hutang melalui urusan tanah.

Pindaan dan Pembatalan Rizab Melayu

(i) Menteri Besar boleh pada bila-bila masa sahaja dengan kelulusan Raja Negeri dalam Mesyuarat dengan pengisytiharan yang disiarkan di dalam Warta:

(a) meminda had-had atau sempadan-sempadan bagi mana-mana Rizab Melayu, atau

(b) membatalkan mana-mana pengisytiharan yang kerananya mana-mana tanah itu telah diisytiharkan sebagai satu Rizab Melayu samada keseluruhannya atau mana-mana bahagian kawasan yang dirujuk di situ atau

(c) memasukkan kedalam mana-mana Rizab Melayu mana-mana tanah yang terkeluar darinya.

Membuat Peringatan (Memorial)

Seksyen ini memberi kuasa kepada Pentadbir Tanah Daerah untuk mengemukakan kepada Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanahyang sepatutnya satu permintaan dalam Borang A pada Jadual Pertama meminta beliau membuat satu peringatan (memorial) untuk diendorskan ke atas dokumen hakmilik daftar bagi tiap-tiap tanah milik yang termasuk ke dalam satu Rizab Melayu yang diisytiharkan samada di bawah Enakmen Rizab Melayu 1913 atau pun Enakmen Rizab Melayu 1933.

Membuat Peringatan (Memorial)

Permintaan itu hendaklah dibuat dalam empat keadaan:

(a) sebaik-baik saja tanah milik itu termasuk ke dalam satu Rizab Melayu yang baru diistiharkan oleh Menteri Besar di bawah Seksyen 3:

(b) dengan pendaftaran mana-mana dokumen hakmilik baru ke atas mana-mana tanah yang telah termasuk ke dalam satu Rizab Melayu yang diisytiharkan di bawah Enakmen ini atau Enakmen Rizab Melayu 1913.

Membuat Peringatan (Memorial)

(c) pada bila-bila masa saja Pentadbir Tanah Daerah menyedari bahawa mana-mana tanah yang termasuk ke dalam satu Rizab Melayu belum lagi ditulis dengan perkataan 'Rizab Melayu' di atas mana-mana bahagian permukaan dokumen hakmiliknya seperti yang di peruntukan oleh seksyen 12, Enakmen Rizab Melayu 1913 atau memorial di bawah seksyen ini belum lagi diendorskan.

(d) Tanah atau syer yang tidak dipecahkan ke atas tanah kepunyaan bukan Melayu yang terdapat di kawasan satu Rizab Melayu dipindahmilikkan kepada orang Melayu.

Pengecualian

❑ Walau bagaimana pun terdapat satu pengecualian di mana peringatan di bawah seksyen ini tidak boleh dibuat iaitu bagi mana-mana tanah milik di mana:

- (a) tuan punya tunggalnya bukannya seorang Melayu, atau
- (b) tidak seorang jua pun daripada tuanpunya-tuanpunya bersamanya (co-proprietors) orang Melayu.

❑ Dengan lain perkataan tanah milik yang dipunyai oleh bukan Melayu, tetapi sekiranya adasaja di antara tuanpunya-tuanpunya bersama itu terdiri daripada seorang atau lebih orang Melayu maka peringatan adalah wajib.

Membuat Memorial di atas Dokumen Hakmilik Keluaran

- ❑ Setelah peringatan diendorskan ke atas dokumen hakmilik daftar, Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanahyang sepatutnya hendaklah menghantar satu notis dalam Borang B di Jadual Pertama meminta tuanpunyanya menyerahkan dokkumen hakmilik keluaran bagi tanah berkenaan untuk diendorskan peringatan yang serupa.
- ❑ Tiada apa jua fee dikenakan bagi penghantaran notis ini dan mana-mana tuan tanah yang tidak mengindahkan kehendak notis litu hendaklah dikenakan denda tidak lebih daripada seratus ringgit.

Kedudukan Tanah Bukan Melayu Dalam Kawasan Rizab Melayu

Berhubung dengan tanah milik yang dipunyai oleh orang-orang bukan Melayu yang dikecualikan itu, urusan-urusan dengan bukan Melayu dibolehkan tetapi apabila tanah itu dipindahmilik kepada orang Melayu maka urusan dengan bukan Melayu sudah tidak dibolehkan lagi kerana tanah itu sudah menjadi pegangan Melayu secara mutlak.

Kedudukan Tanah Bukan Melayu Dalam Kawasan Rizab Melayu

❑ Bagi tanah milik yang terdapat orang Melayu sebagai salah seorang daripada tuan punya-tuan punya bersamanya maka tanah itu juga akan menjadi pegangan Melayu iaitu sesudah memorial diendoskan ke atas dokumen hakmiliknya tetapi kuatkuasa pegangan Melayu itu hanya melibatkan syer yang dipegang oleh orang Melayu itu sahaja.

❑ Syer-syer yang tidak dipecahkan yang didaftarkan atas nama bukan Melayu itu masih boleh diurusniagakan dengan bukan Melayu, sehinggalah orang Melayu membeli syer bukan Melayu itu barulah ianya tidak boleh dijualkan semula kepada bukan Melayu kerana seluruh tanah itu sudah menjadi tanah pegangan Melayu secara mutlak.

Sekatan Urusniaga Tanah Rezab Melayu

- ❑ Tanah Rezab Melayu tidak boleh dipindah milik, digadai atau dipajak kepada orang bukan Melayu [S8(i) ERM FMS 1933; S9 ERM Johor; S6 & S7 ERM Kedah dll].
- ❑ Tetapi S8(i) ERM FMS 1933 membenarkan pindah milik bersilang di antara orang Melayu dan bukan Melayu bagi tanah yang telah dipecah sempadan adalah dibenarkan.
- ❑ S17 FMS 1933 membenarkan gadaian Tanah Rezab Melayu kepada Menteri Besar, Menteri Kewangan, Setiausaha Kerajaan Negeri, Badan Koperat, Bank, Syarikat pinjaman yang dipersetujui.
- ❑ S81 FMS membenarkan pajakan Tanah Rezab Melayu kepada Menteri Besar.

Sekatan Urusniaga Tanah Rezab Melayu

- ❑ Tanah Rezab Melayu boleh menyempurnakan apa-apa surat kuasa wakil (power of attorney) berkaitan dengan tanah dengan orang bukan Melayu (S9 ERM FMS 1933).
- ❑ Adalah dilarang mewujudkan lien walaupun untuk faedah orang Melayu kecuali untuk faedah-faedah orang-orang tertentu seperti Menteri Besar (S10 ERM FMS 1933).
- ❑ Adalah dilarang mewujudkan Kaveat Pemegang Lien, Kaveat Persendirian atau Kaveat Amanah (S11 ERM Johor).
- ❑ Adalah dilarang meletak hak kepada pemegang harta apabila tuan punya tanah bankrupsi (S12 ERM FMS 1933).

Sekatan Urusniaga Tanah Rezab Melayu

- ❑ Adalah dilarang menyempurnakan dekri/perintah mana-mana Mahkamah (S13 ERM FMS 1933).
- ❑ Adalah dilarang meletak hak pegangan kepada mana-mana wasi/pentadbir pusaka bukan Melayu (S15 ERM FMS 1933).
- ❑ Tanah Rezab Melayu dilarang dijual di atas permintaan pemegang gadaian [S16 & S11 ERM Kedah; S10 ERM Kelantan; S11(a)(b) ERM Perlis].
- ❑ Tanah Rezab Melayu boleh dibuat pernyataan khususnya di Terengganu (S10 ERM Terengganu).

Sekatan Berhubung dengan Pindahmilik, Gadaian dan Pajakan

Tertakluk kepada peruntukan-peruntukan seksyen kecil (ii) dan seksyen 16 dan 17, tiada apa jua pegangan Melayu boleh dipindahmilik, digadai, dipajak atau dilupuskan dengan cara lain kepada mana-mana orang yang bukannya seorang Melayu dan tiada apa jua memorendum pindahmilik, gadaian atau pajakan yang bertentangan dengan seksyen ini layak untuk pendaftaran di mana-mana Pejabat Tanah atau Pejabat Pendaftaran Hakmilik.

Sekatan Berhubung dengan Pindahmilik, Gadaian dan Pajak

Jika mana-mana tanah yang termasuk kedalam satu Rizab Melayu dipecah bahagi dan hakmilik-hakmilik yang dipecah bahagikan itu didaftarkan, sesudah itu seorang atau lebih tuan punya bagi tanah itu adalah orang-orang Melayu dan seorang atau lebih tuannya bagi tanah itu bukannya orang-orang Melayu dan kesemuanya diserahkan serentak kepada Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanah yang sepatutnya pindahmilik-pindahmilik bersilang bagi hakmilik-hakmilik yang di pecahbahagi itu bolehlah didaftarkan oleh Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanah.

Sekatan Berhubung dengan Urusan oleh Wakil

Tiap-tiap memorandum pindahmilik, gadaian atau pajakan bagi satu pegangan Melayu yang telah disempurnakan bagi pihak tuannya oleh seorang bukan Melayu yang bermaksud untuk bertindak sebagai wakil kepada tuannya itu adalah tidak sah dan tiada apa jua memorandum pindahmilik, gadaian atau pajakan itu.

Sekatan Berhubung Dengan Kaveat yang Didasarkan kepada Lien yang Hakmiliknya Diserah Simpan

Tiada apa jua lien dengan menyerahsimpan dokumen hakmilik keluaran sebagai jaminan satu hutang bagi mana-mana pegangan Melayu layak untuk diujudkan bagi faedah mana-mana orang, dan tiada apa jua kaveat bagi menyokong lien itu layak untuk pendaftaran di mana-mana Pejabat Tanah atau Pejabat Pendaftar Hakmilik.

Sekatan Berhubung dengan lain-lain Kaveat

Tiada apa jua kaveat selain daripada satu kaveat yang dirujuk di seksyen terdahulu terhadap hakmilik bagi mana-mana pegangan Melayu boleh didaftarkan di mana-mana Pejabat Tanah atau Pejabat Pendaftar Hakmilik dalam mana-mana kes dimana pemasuk kaveat atau dalam mana-mana kes pemasuk kaveat bertindak sebagai ejen, prinsipalnya adalah bukan Melayu, dengan syarat tiada apa-apa yang terkandung di dalam seksyen ini boleh menghalang pendaftaran satu kaveat yang telah diserahkan di bawah peruntukan-peruntukan seksyen 230(f) Kanun Tanah Negara (Akta 828).

Sekatan Berhubung dengan Kebankrapan

Tiada apa jua pegangan Melayu boleh terletak hak kepada Pegawai Pemegang Harta di atas kebankrapan tuan punya darinya. Tiada apa-apa dalam seksyen ini boleh disifatkan sebagai menyentuh perletakan hak mana-mana pegangan Melayu kepada Pegawai Pemegang Harta apabila petisyen kebankrapan yang menyebabkan tuan punya dihukum bankrap difailkan sebelum bermulanya kuatkuasa Enakmen ini.

Sekatan Berhubung dengan Penahanan dalam Menyempurnakan

Tiada apa jua pegangan Melayu boleh ditahan (attached) di dalam menyempurnakan satu dekri atau perintah mana-mana Mahkamah melainkan guaman atau prosiding yang memungkinan dekri itu dibuat dimulakan sebelumnya kuatkuasa Enakmen ini.

Sekatan Berhubung dengan Amanah

Tiap-tiap amanah atau kenyataan amanah, samada amanah itu dinyatakan, tersirat atau konstruktif, yang bermaksud untuk diujudkan bagi mana-mana pegangan Melayu oleh tuan punyanya untuk kepentingan atau faedah mana-mana orang bukan Melayu hendaklah batal dan tidak sah dan hendaklah tidak upaya untuk dikuatkuasakan oleh mana-mana Mahkamah.

Sekatan Berhubung dengan Pemberian Probate dan Surat Kuasa Mentadbir

Tiada apa jua probate atau pemberian surat warisan yang telah disahkan atau surat-surat kuasa mentadbir boleh berkuasa meletakkan mana-mana pegangan Melayu kepada mana-mana wasi atau pentadbir yang bukannya seorang Melayu.

Jualan oleh Pemegang Bebanan

Tertakluk kepada peruntukan-peruntukan sekyen kecil (ii) jika mana-mana tanah yang termasuk dalam satu Rizab Melayu dibebankan, tanah itu boleh dijual di atas permintaan pemegang bebanan di bawah peruntukan mana-mana undang-undang yang berkuatkuasa pada masa itu.

Jualan oleh Pemegang Bebanan

□ Tiada apa jua tanah itu boleh dijual kepada mana-mana orang yang bukannya seorang Melayu jika pada tarikh pendaftaran bebanan itu tuan punya tunggal atau tiap-tiap tuan punya bersama bagi tanah itu adalah seorang Melayu.

(a) tanah itu pada tarikh dimasukkan ke dalam satu Rizab Melayu yang diisytiharkan dan diwartakan dengan sempurna sebelum bermulanya kuatkuasa Enakmen ini, atau

(b) tanah itu pada tarikh dimasukkan ke dalam satu Rizab Melayu yang diisytiharkan dan diwartakan dengan sempurna selepas bermulanya kuatkuasa Enakmen ini dan kepentingan tuan punya tunggal itu atau tiap-taip tuannya bersama itu mengikut kes yang berkenaan, adalah satu pegangan Melayu.

Jualan oleh Pemegang Bebanan

Di dalam seksyen ini satu 'bebanan' termasuk satu gadaian, satu kaveat bagi menyokong satu lien dengan menyerahsimpankan dokumen hakmilik, satu penahanan di dalam menyempurnakan satu dekri atau lain-lain perintah Mahkamah dan satu penahanan sebelum penghakiman dan seorang 'pemegang bebanan' termasuk seorang pemegang gadaian, pemasuk kaveat yang menyebabkan kaveat itu didaftarkan, seorang pemiutang yang menahan dan seorang plaintif yang telah mendapat satu penahanan sebelum penghakiman.

Tanah-tanah Boleh Digadai atau Dipajakan Kepada Kerajaan dan Digadaikan Kepada Syarikat Kerjasama Tertentu

❑ Walau apa pun yang terkandung dalam mana-mana peruntukan di dalam Enakmen ini tuan punya tanah bagi mana-mana pegangan Melayu boleh:

- (a) menggadaikan pegangan itu kepada Menteri Besar atau mana-mana Syarikat Kerjasama yang berdaftar dengan Enakmen Syarikat Kerjasama dan diluluskan oleh Menteri Besar samada secara am atau untuk tujuan-tujuan kes tertentu atau kepada mana-mana orang yang ditetapkan dalam Jadual Kedua, dan boleh untuk faedah Menteri Besar atau mana-mana Syarikat Kerjasama itu atau mana-mana orang yang ditetapkan itu mengujudkan tertakluk kepada peruntukan-peruntukan seksyen 134 Kanun Tanah Negara (Akta 828), satu lien dengan menyerahsimpankan dokumen hakmilik keluaran bagi pegangan itu, atau
- (b) memajakan pegangan itu kepada Menteri Besar.

Tanah-tanah Boleh Digadai atau Dipajakan Kepada Kerajaan dan Digadaikan Kepada Syarikat Kerjasama Tertentu

Raja Negeri Dalam Mesyuarat boleh dari masa ke semasa melalui perintah yang disiarkan di dalam Warta menambah kepada, memotong daripada atau meminda Jadual Kedua.

Pemegang Amanah Raya dan Pegawai Pemegang Harta Disifatkan Sebagai Orang-Orang Melayu di dalam Kes-Kes Tertentu

Bilamana sesuatu tanah atau mana-mana syer yang tidak dipecahkan di atas tanah yang termasuk ke dalam satu Rizab Melayu dipindah milikkan kepada Pemegang Amanah Raya selaku pemegang amanah bagi seorang Melayu atau mana-mana penurunan milikan (tranmission) bagi mana-mana pegangan Melayu kepada Pemegang Amanah Raya atau kepada Pegawai Pemegang Harta sebagai wakil kepada seorang Melayu diserahkan untuk pendaftaran kepada mana-mana Pendaftar Hakmilik atau Pentadbir Tanah, pindah milik atau penurunan milik itu bolehlah didaftarkan dan berkaitan dengan tanah atau pegangan Melayu itu Pemegang Amanah Raya atau Pegawai Pemegang Harta, mengikut kes yang berkenaan, hendaklah disifatkan sebagai seorang Melayu.

Urusan-urusan yang Bertentangan dengan Enakmen Tidak Sah

❑ Kesemua urusan atau apa saja pelupusan dan kesemua percubaan untuk mengurus atau melupuskan mana-mana pegangan Melayu yang bertentangan dengan peruntukan-peruntukan Enakmen ini adalah batal dan tidak sah dan tiada apa jua cukai yang telah dibayar berhubung dengan urusan atau percubaan itu boleh dituntut kembali dari mana-mana Mahkamah.

❑ Tiada apa jua tindakan kerana kemungkiran kontrak boleh diambil berhubung dengan mana-mana urusan atau pelupusan atau percubaan untuk berurusan atau melupuskan mana-mana pegangan Melayu yang bertentangan dengan peruntukan-peruntukan Enakmen ini.

Keputusan dalam Kes-kes yang Meragukan oleh Raja Negeri dalam Mesyuarat

Jika apa-apa keraguan timbul samada seseorang itu Melayu di dalam lingkungan pengertian Enakmen ini atau cara perlaksanaannya atau cara mana peruntukan-peruntukan ditafsir atau dilaksanakan secara berkesan atau sebaliknya, di dalam hubungan itu keraguan-keraguan itu hendaklah dirujuk kepada Raja Negeri dalam Mesyuarat melalui Menteri Besar untuk dibuat keputusan, dan tiap-tiap keputusan itu adalah muktamad dan tidak boleh dipersoalkan atau dikaji semula oleh mana-mana Mahkamah.

Enakmen Mengatasi Peruntukan Lain-lain Undang-undang

Jika dalam mana-mana kes timbul apa-apa perselisihan di antara peruntukan-peruntukan Enakmen ini dan peruntukan-peruntukan Kanun Tanah, atau Kanun Acara Sivil, atau Enakmen Suratkuasa Wakil, peruntukan-peruntukan Enakmen hendaklah mengatasi segala-galanya.

Kawasan-Kawasan yang Boleh Dijadikan Tanah Rezab Melayu

- a) Tanah kerajaan
- b) Tanah rezab hutan
- c) Tanah rezab awam
- d) Tanah berimilik

Kawasan-Kawasan yang Boleh Dijadikan Tanah Rezab Melayu

Terengganu

Tanah bandar dan pekan sahaja boleh dijadikan sebagai Tanah Rezab Melayu. Tanah desa tidak boleh.

Kawasan-Kawasan yang Boleh Dijadikan Tanah Rezab Melayu

Kedah

Kawasan Sanitary Board/bandar tidak boleh diisytiharkan sebagai Tanah Rezab Melayu.

(Initially established as the Sanitary Board. The Board was renamed Lembaga Bandaran Alor Setar (Alor Setar Town Board) in 1958. On March 1, 1974, the Town Board was upgraded to Majlis Daerah Kerajaan Tempatan (Local Government District Council). On February 1, 1978, it was again upgraded to Majlis Perbandaran Kota Setar (Kota Setar Municipal Council). In conjunction with the declaration of Alor Star as a city in December 2003, the Council was finally renamed Majlis Bandaraya Alor Setar (Alor Setar City Council)).

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Sejarah

- ❑ Di antara 1914 hingga 1930 British membenarkan kawasan Tanah Rezab Melayu di kawasan yang kurang produktif seperti kampung-kampung traditional Melayu, hutan dan kawasan bukit dan gunung.
- ❑ Sehingga tahun 1923, Negeri-Negeri Melayu Bersekutu mempunyai 1,167,204 hektar Tanah Rezab Melayu di mana dari jumlah tersebut hanya 538,000 hektar sesuai untuk pertanian, selebihnya adalah hutan.
- ❑ Sekitar tahun 1933, ia meningkat kepada 1,274,927 hektar kerana kemasukan tanah-tanah bebas lombong, walau bagaimanapun, hanya 239,834 hektar sesuai untuk pertanian.

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

- ❑ Keluasan kawasan Tanah Rezab Melayu semasa Merdeka adalah lebih kurang 3 juta hektar, tetapi kini tinggal lebih kurang 1.7 juta sahaja.
- ❑ Sekitar 1960, seluas 1600 ekar Tanah Rezab Melayu di Batang Kali, Selangor Tergadai.
- ❑ 9000 hektar hilang status kerana diambil melalui Akta Pengambilan Tanah 1960 dan ianya cuma 34% diganti.
- ❑ Sekitar 1970, seluas 3000 ekar Tanah Rezab Melayu di Perak tergadai kepada ceti.

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

❑ Melalui Akta Pengambilan Tanah 1960, lebih kurang 1,000,000 hektar Tanah Rezab Melayu hilang dari tangan orang Melayu untuk projek pembangunan.

Kedah

❑ 80 tuan punya Tanah Rezab Melayu di Pantai Chenang, Langkawi diambil alih untuk membina Pelangi Beach Resort).

❑ 167 lot (1000 hektar) di Kerpan diambil untuk ternakan udang Syarikat Kumpulan Ben Ladin.

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Negeri Sembilan

600 tuan punya (930 hektar) Tanah Rezab Melayu di Kampung Mambau, Mukim Rasah diambil untuk projek Seremban II.

Johor

❑ 26000 ekar Tanah Rezab Melayu di sekitar Tanjung Langsat dan Tanjung Piai diambil untuk perbandaran Nusajaya oleh Kuok Brothers dan UEM.

❑ Keluasan untuk Wilayah Pembangunan Iskandar, berapa keluasan akan hilang lagi?

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Melaka

Kampung Pantai Kundur dan Pantai Merah untuk zon penampang tapak Petronas Refinery Plant.

Terengganu

300 ekar Tanah Rezab Melayu di Pulau Redang diambil untuk Berjaya Resort.

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Table 1 - Malay Reservation Land – 1983 (Hectare)

State	Area of State	MRL Area
Perlis	79500	34,120
Kedah	942500	654,160.72
Perak	2105000	168,177.12
Selangor	795500	158,372.79
W.Persekutuan	243000	988.29
Negeri Sembilan	664300	220,741.29
Johor	1898600	221,588.48
Pahang	3596500	268,474.20
Terengganu	1295500	107.69
Kelantan	1492000	1,493,765.06
Malacca*	NA	4,348.619
Total	13,112,400	3,221,079.48

**Malay Customary Land (MCL)*

Source: Pengarah Tanah dan Galian Malaysia (as reported in Ridzuan Awang, Undang-undang Tanah Islam, DBP, 1994)

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Table 2 - Malay Reservation Land – 2002

State	Area of State (sq. km)	Area of State (Hectare)	MRL Area (Hectare)	% of MRL
Perlis	795	79500	37,516.95	47.19
Kedah	9425	942500	86,842.62	9.21
Perak	21050	2105000	880,158.00	41.8
Selangor	7955	795500	174,837.79	21.98
W.Persekutuan	2430	243000	**838.51	3.45
Negeri Sembilan	6643	664300	210,988.46	31.76
Johor	18986	1898600	327,373.46	17.24
Pahang	35964	3596500	436,133.98	12.12
Terengganu	12955	1295500	*78,163.08	6.03
Kelantan	14920	1492000	1,492,000	100
Malacca	NA	NA	NA	NA
Total	131,124.00	13,112,400	3,724,852.85	28.4

*Gazetted land only. MRL less than 10 acres are administered under ERM Terengganu

**Exclusive of Kg. Baru area of 89 hectares administered under MAS (KL) Rules 1950

Source: Kasitah Gaddam (2002) *Pemilikan & Penguasaan Tanah Oleh Orang Melayu, Jurnal Tanah* Vol. 3

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Table 3 - Malay Reservation Land (1947 – 2008) (Hectare)

State	Area of State (A)	1947* (B)	2008* (C)	Percentage (C/A x 100)
Perlis	79,546.56	37,165	37,322.60	46.92%
Kedah	942,898.78	808,162	868,821.05	92.14%
Kuala Lumpur	24,356.28	-	803.43	3.30%
Negeri Sembilan	664,615.38	237,259	240,741.17	36.22%
Johor	1,899,271.12	49,985	195,262.42	10.28%
Pahang	3,597,991.90	299,393	424,743.83	11.81%
Terengganu	1,296,064.70	-	118.21	0.01%
Kelantan	1,493,765.10	127,785	1,493,130.40	99.96%
Perak	2,101,376.50	737,126	881,366.78	41.94%
Selangor	793,554.65	125,845	126,227.34	15.91%
Pulau Pinang	255,509.84	No MRL		0%
Melaka	165,052.63			0%
Total	13,314,003.44	2,422,720	4,268,537.23	32.0%

**Proceeding paper by Mohd Yusof Kasim dan Zainal Abdin Hasim, UKM as extracted from the Federal Legislative Council February 1948 – February 1949, page B1*

***Statistic from Pejabat-pejabat Tanah dan Galian Negeri-negeri 2008.*

Total MRL as of 1947 = 2,422,720 hectares

Total MRL as of 2008 = 4,268,537.23 hectares

Additional MRL as of 2008 = 1,845,817.23 hectares

Source: Parliamentary session (Dewan Negara), March 2011.

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Table 4 - Malay Reservation Land - 2008 (Hectare)

State	Area Revoked	Area acquired	Area replaced	Area of State
Perlis	17.06	542.69*	533.82	37,322.60
Kedah	2,986.39	-	1,701.58	868,821.05
Kuala Lumpur	-	50.50*	-	803.43
Negeri Sembilan	96,499.86	-	9,033.16	240,741.17
Johor				195,262.42
Pahang		194.25	194.25	424,743.83
Terengganu	57.57	-	75.43	118.21
Kelantan		18,318.90*		1,493,130.40
Perak	157.25	-	1,365.83	881,366.78
Selangor	5,102.55			126,227.34
Pulau Pinang	No MRL			
Melaka				
Total	104,820.68	19,106.34	12,904.06	4,268,537.23

Note:

**MRL status retained*

Source: Parliamentary session (Dewan Negara), March 2011

Keluasan Kawasan Tanah Rezab Melayu

Table 5 - Malay Reservation/Customary Land – 2009 (Hectare)

States	Malay Reservation/Customary Land	Area of State
Johor	195,262.42	1,898,688.00
Kedah	868,836.09	942,500.00
Kelantan	1,307,153.40	1,510,462.00
Melaka	187,378.34	165,200.00
Negeri Sembilan	161,982.75	665,709.00
Pahang	438,491.68	3,596,500.00
Perak	763,666.28	2,100,500.00
Perlis	37,348.53	79,500.00
Pulau Pinang	0.00	103,104.00
Selangor	126,227.34	793,020.00
Terengganu	118.21	1,295,514.00
WP Kuala Lumpur	803.43	24,270.00
WP Putrajaya	0.00	4,930.00
Total	4,087,268.47	13,179,897.00

Source: Jabatan Ketua Pengarah Tanah & Galian / Bahagian Tanah Ukur & Pemetaan, 2009 ¹³⁰

Masa Depan Tanah Rezab Melayu

- ❑ Pada tahun 2007, kerajaan Persekutuan mengumumkan pelan pembangunan koridor (Eastern Corridor Economic Region) yang meliputi Negeri Kelantan, Terengganu, Pahang dan Mersing, (Northern Corridor Economic Region) yang meliputi (Kedah, Perak, Perlis) dan Wilayah Pembangunan Iskandar Johor yang meliputi Flagship A-Johor Bahru, Flagship B-Nusajaya, Flagship C-Tanjung Piai, Flagship D-Pasir Gudang dan Flagship E-Senai.
- ❑ Dianggarkan seluas 66,736km persegi tanah akan terlibat dalam ECER sahaja di mana 40 adalah Tanah Rezab Melayu. Pemilik tanah diberi pilihan sama ada menerima unit amanah atau menjual tanah kepada badan/syarikat-syarikat amanah yang diluluskan untuk pembangunan ECER.

Masalah Tanah Rezab Melayu

- Banyak Tanah Rezab Melayu yang diambil tidak diganti semula.
- Kenapa berlaku sedemikian?
- Adakah Pihak Berkuasa Negeri tidak mematuhi Perlembagaan Persekutuan di mana setiap pengambilan tanah Tanah Rezab Melayu perlu diganti?

Membebaskan Tanah Rezab Melayu

Pada tahun 2004, kerajaan Persekutuan mengumumkan pelan meminda Enakmen Rezab Melayu (bermula ERM FMS 1933) dalam usaha memajukan Tanah Rezab Melayu, ia membenarkan tuan punya tanah Melayu membuat usahasama dengan rakan bukan Melayu untuk membangunkan Tanah Rezab Melayu (contoh: mengadakan projek-projek perniagaan), termasuk memberi pajakan selama 60 tahun kepada bukan Melayu.

Membebaskan Tanah Rezab Melayu

Perkara berbangkit:

❑ Katakan Tanah Rezab Melayu di bawah kategori 'pertanian' kemudian diubah kepada 'bangunan/industri'. Pemilik Tanah Rezab Melayu mungkin dapat sewa sekadarnya, yang tetap mendapat faedah besar adalah pemaju melalui perniagaan di atas tanah tersebut?

❑ Katakan Tanah Rezab Melayu adalah hakmilik kekal. Ia memberi pajakan selama 60 tahun kepada bukan Melayu untuk projek kediaman. Pemaju mendapat keuntungan besar atas hasil jualan lot-lot/rumah-rumah. Apa hal akan berlaku selepas pajakan itu tamat? Adakah tanah balik ke tuan punya asal Tanah Rezab Melayu? Kalua ini berlaku, pihak yang membeli rumah itu macam mana?

Membebaskan Tanah Rezab Melayu

- Pindaan terhadap ERM tidak diketahui orang ramai terutamanya oleh pemilik Tanah Rezab Melayu.
- Adakah dalam pindaan tersebut dijelaskan kaedah-kaedah yang piawai yang perlu diikuti oleh tuan punya Tanah Rezab Melayu (orang Melayu) dan pemaju (bukan Melayu) dalam proses pajakan tersebut?

**RESERVED UNDER
SARAWAK & SABAH**

Reserve (Sarawak)

“reserve” means any area to be used or set aside for a public purpose, including but not limited to, the provision of roads, public parks, open space, drains, sewerage, water, electricity or telecommunication facilities or such other purposes as the Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri may from time to time direct;

Reserve (Sarawak)

“Reserved Land” means land

(a) reserved to the Government under section 38 or under the corresponding section of any Ordinance repealed by this Code*;

(b) comprised within a National Park constituted under the National Parks and Nature Reserves Ordinance, 1998 [**Cap. 27**], or within a Forest Reserve, Protected Forest or Communal Forest constituted under the Forests Ordinance [**Cap. 126 (1958 Ed.)**];

(c) occupied otherwise than under a document of title by the Federal or State Government or by any Department or official in his official capacity of either such Government; or

(d) otherwise lawfully constituted or declared to be reserved land;

Reserve (Sarawak)

Native Communal Reserves

S6.(1) The Minister may by order signified in the *Gazette* declare any area of State land to be a Native Communal Reserve for the use of any community having a native system of personal law and may, by such order or by subsequent order, declare that the customary law of such community in relation to the acquisition, transfer and transmission of rights and privileges in or over land, and in any building or other structure erected therein, shall apply with such modifications as may be specified or provided for in any such order.

refer to land ordinance for (2) (3) (4) (5) (6) & (7)

Reserve (Sarawak)

Government Reserves

S7.(1) In any case where an area of State land is required for a Federal or State public purpose, or may be so required in the future, and it is considered that the area should not be available for alienation, the Director may by notification in the *Gazette* declare such area to be a Government Reserve whether the public purpose for which the land may be used is stated in the notification or not. The Director may also by a similar notification specify a public purpose for which a Government Reserve may be used, whether such notification involves the change of a purpose previously notified or the declaration of the purpose for which land, not previously held for any specified public purpose, may henceforth be held.

(2) In any case where any area of State land has been declared to be a Government Reserve under subsection (1) the Director may by notification in the *Gazette* declare that the area is no longer required as a Government Reserve, and the area shall thereupon cease to be a Government Reserve and shall be available for alienation as in the case of other State land.

Reserve (Sabah)

Government property in land

5. The entire property in and control of State land or land reserved for a public purpose is and shall be vested solely in the Government.

Unlawful occupation not to establish any rights

6. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Ordinance or in any written law relating to limitation of suits in force in Sabah, no unlawful occupation of State land or land reserved for a public purpose or residential purpose or occupation under temporary licence for however long a period shall establish any right, title or interest in State land or land reserved for a public purpose or residential purpose or create any right to demand a title to such land from the Government.

Reserve (Sabah)

Minerals reserved to the Government

24. (1) All coal, minerals, precious stones and mineral oils are, and are deemed always to have been, reserved to the Government, together with the right to enter upon any lands and to search for, win, carry away and dispose of such articles in, on or under the same, and to resume such portions of land as may be necessary for examining or working any mines or for the removal of the products thereof, upon payment of compensation to the owner for damage to such lands or buildings thereon.

Reserve (Sabah)

River and seashore reserves, and ridges of hills

S26. (1) Unless otherwise expressly provided in any title, the entire property in and control of the waters of all rivers, creeks, streams and watercourses, and of the seashore below high water mark is and shall be vested solely in the Government.

(2) The Government also has power to reserve such portion of land as may be deemed advisable along the banks of rivers, streams or creeks, or along the seashore above high water mark, or along the ridges of hills. Such reservations shall be shown on all documents of title.

Reserve (Sabah)

Reserves for public or residential purpose

S28. (1) The Yang di-Pertua Negeri may reserve any State lands which in his opinion are required for any public purpose or for a residential reserve. Such reservation shall fully describe the land and the purpose for which it is reserved and shall be conclusive evidence that the land is reserved for a public or residential purpose.

Reserve (Sabah)

Native Reserves

S78. (1) The Yang di-Pertua Negeri may, if he thinks it necessary to protect the present and future interests and well-being of the natives of Sabah or any community thereof, declare any area of State land, the boundaries of which have been surveyed, to be a Native Reserve for any purpose approved by him.

refer to land ordinance for(2) (3) (4) & (5)

Reserve (Sabah)

Restriction on alienation in Reserve

S79. (1) No document of title shall be registered in respect of any land lying within a Native Reserve declared under the provisions of this or any previous Land Ordinance but the Yang di- Pertua Negeri may, if he deems fit either generally or in any particular case, sanction the alienation to natives by entry in the Register of Native Titles or Field Register of any area of land within a Native Reserve declared under section 78 or under any such previous Land Ordinance to be a Native Reserve for the purpose of providing land for future cultivation by natives.

(2) The Yang di-Pertua Negeri may, if he deems fit either generally or in any particular case, sanction the alienation to natives in accordance with any of the provisions of this Ordinance of any area of land lying within any provisional reservation for native use declared under the provisions of any previous Land Ordinance.

Reserve (Sabah)

Information of unlawful occupation

164. It shall be lawful for a Magistrate, upon the information of the Collector or other public servant charging any person or persons with being in unlawful occupation of State land or land reserved for a public purpose, to issue a summons for the appearance before him of the party or parties so informed against, and of any other person or persons whom it may be necessary or proper to examine as a witness or witnesses on the hearing of any such information.

Penalties for unlawful occupation

166. Any person who shall be found after due warning unlawfully occupying any State land, or land reserved for a public or residential purpose, either by residing or by erecting any house, hut or other building thereon, or by clearing, enclosing or cultivating any part thereof or cutting timber or produce thereon, or who shall directly or indirectly abet the commission of such act or trespass by another person, shall be guilty of an offence under this Ordinance and shall be liable to a fine not exceeding one hundred thousand ringgit or to imprisonment not exceeding five years, or to both fine and imprisonment.

Reserve (Sabah)

Penalty for unlawful grazing

167. Any person who shall graze animals on State land or land reserved for a public or residential purpose except under and in accordance with the terms of a permit issued by the Collector shall be guilty of an offence against this Ordinance and shall be liable to a fine not exceeding one thousand ringgit, or in default of payment thereof, to imprisonment not exceeding six months.

Powers of entry, inspection, seizure and arrest

173. (1) The Director or any officer authorised by the Director or any police officer may, without warrant-

(h) take possession of any building or crop which he has reason to believe has been erected, planted or cultivated unlawfully on State land or land reserved for a public or residential purpose.

THANK YOU